

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
สรุปการติดตามประเมินผล
แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง - น้ำท่วม

ปี 2567

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 ร่วมกับ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ

๑. บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ รายละเอียดดังนี้

มาตรา ๖๑ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง โดยอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (๔) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๕) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (๖) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (๗) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ฝั่งน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (๔) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (๕) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (๖) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๗) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
- (๘) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (๙) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา ๑๗ (๑๐) ให้ กนช. มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ ซึ่งการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ทั้ง ๒๒ กลุ่มน้ำ

ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ ได้ดำเนินการจัดแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ทั้ง ๒๒ กลุ่มน้ำ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๖๒ และ ๖๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และได้สร้างการรับรู้การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

เพื่อเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ และทบทวนแผนป้องกันฯ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น สทนช. ได้ติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ดังกล่าวจนถึงเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
๒. เพื่อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

๒. วิธีการดำเนินการ

การติดตามการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจเพื่อวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของผู้เกี่ยวข้องกับแผนดังกล่าวในทุกมิติ ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำผู้ซึ่งจัดทำแผนป้องกันฯ หน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ และองค์กรผู้ใช้น้ำและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

๒.๑ แบบสำรวจการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

แบบสำรวจการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ประกอบด้วย ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ ๒ การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ตอนที่ ๓ การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และ/หรือความคาดหวัง ภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

เกณฑ์การให้คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาก

ระดับ ๓ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

๒.๒ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ ในฐานะผู้จัดทำแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๓๕ (๒) และติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕

๒. หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕

๔. องค์กรผู้ใช้น้ำ ในฐานะผู้ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎกระทรวง องค์กรผู้ใช้น้ำ พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

๒.๓ วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์โดยใช้กราฟใยแมงมุมหรือแผนภูมิเรดาร์ (Radar Chart) แสดงผลการติดตามภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าว นำไปสู่การเสนอแนวทางการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ผลการติดตาม

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจ จำนวน ๔ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำในฐานะผู้จัดทำแผน หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้นำแผนไปสู่การปฏิบัติ และองค์กรผู้ใช้น้ำ/ผู้เกี่ยวข้อง ในฐานะผู้ได้รับผลประโยชน์จากแผนดังกล่าว รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ	ร้อยละ
๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ	๑๗	๑๓.๑๘
๒. หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๕๙	๔๕.๗๔
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๖	๓๕.๖๖
๔. องค์กรผู้ใช้น้ำ/ผู้เกี่ยวข้อง	๗	๕.๔๓
รวม	๑๒๙	๑๐๐

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๒ ระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ระดับความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยมาก / ไม่เคยรับทราบ	๕	๓.๘๘
น้อย	๑๐	๗.๗๕
ปานกลาง	๔๙	๓๗.๙๘
มาก	๕๓	๔๑.๐๙
มากที่สุด	๑๒	๙.๓๐
รวม	๑๒๙	๑๐๐

ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๙

๓.๑ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

การติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๑ โดยมีผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและข้อเสนอแนะ ดังนี้

รูปที่ ๑ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ตารางที่ ๓ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	การใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด – (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๘๗
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๖๔
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	๓.๙๑
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๙๔
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	๓.๗๗
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง	๓.๖๙
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	๓.๙๒

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง พบว่า การใช้ประโยชน์ในด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ มีระดับคะแนนในการใช้ประโยชน์น้อย โดยมีคะแนน ๓.๖๔ ๓.๖๔ ๓.๗๗ ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพต่อแผนป้องกันฯ ดังนี้

ตารางที่ ๔ ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

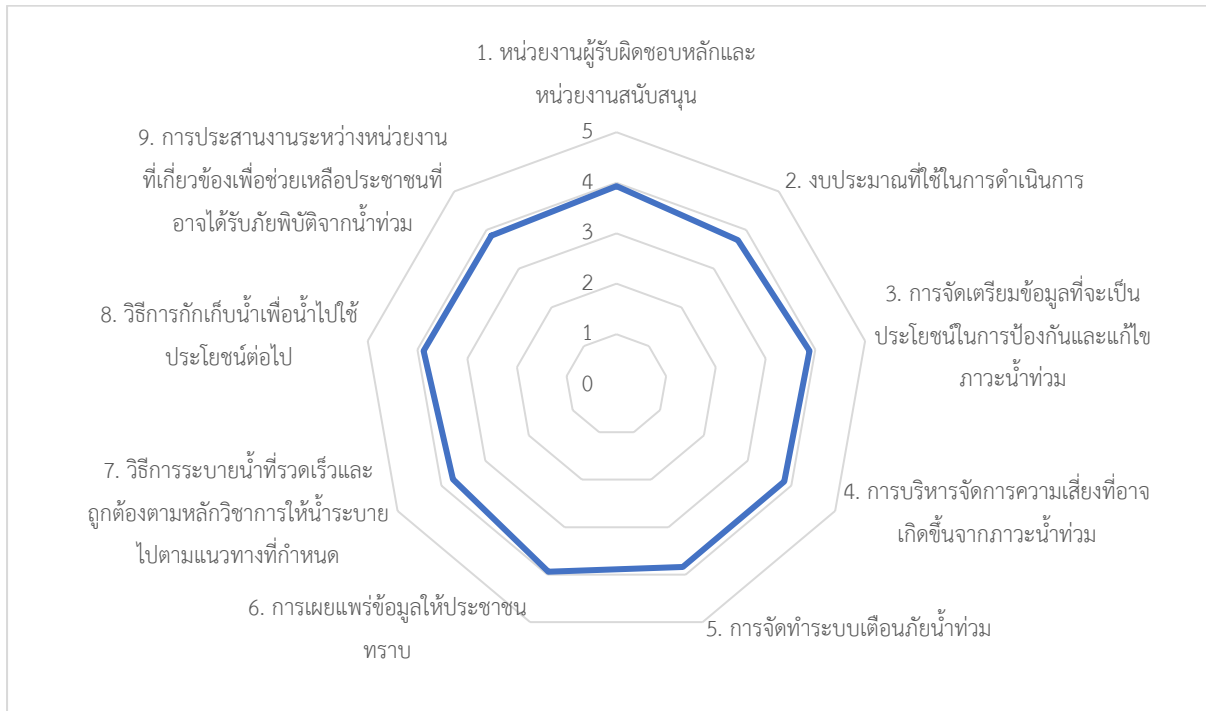
รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๑. แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง เป็นแผนเพื่อการเตรียมการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยสนับสนุนร่วมกันในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนในพื้นที่ ๒. การกิจของหน่วยงานยังเป็นลักษณะรวมเขตรับผิดชอบตามจังหวัด ไม่เป็นแบบลุ่มน้ำ ๓. ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบด้านน้ำในระดับพื้นที่ที่มีความชัดเจน ทั้งในมิติของพื้นที่รับผิดชอบและภารกิจหน่วยงาน รวมทั้งให้มีผังกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จนถ่ายทอดไปสู่ระดับประชาชน ๔. ควรมีการระบุช่องทางการติดต่อหน่วยงานในระดับพื้นที่ทั้งช่วงปกติและวิกฤต เช่น สายด่วนไลน์กลุ่ม
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๑. ยังขาดความเข้าใจในเรื่องงบประมาณเพื่อแก้ไขภาวะน้ำท่วม น้ำแล้ง จะเอาไปรวมกับแผนงานโครงการ ๒. เป็นหน่วยงานที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณด้านนี้โดยเฉพาะ ปฏิบัติงานตามบทบาทและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ๓. การเยียวยาควรจะมองจากความเสียหายที่แท้จริง ๔. ควรเพิ่มข้อมูลสถิติการใช้งบประมาณที่ผ่านมา เช่น งบบำรุงรักษาอาคารชลศาสตร์ งบยับยั้งและป้องกัน (ปก.) งบประมาณในการบริหารจัดการน้ำ เป็นต้น เพื่อใช้ในการประเมินการวางแผนขอตั้งงบประมาณ ๕. ควรเพิ่มแหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและช่องทางการเข้าถึงข้อมูลในการขอรับจัดสรรงบประมาณ ทั้งงบประจำปี งบประมาณฉุกเฉินเร่งด่วน และเงินนอกงบประมาณ ๖. ควรมีการวางแผนและประมาณการงบประมาณล่วงหน้า สำหรับการเตรียมการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ โดยเป็นงบที่ควรจัดสรรไว้ที่หน่วยงานกลาง

รายการ	ข้อเสนอแนะ
	๗. ในแต่ละปี หน่วยงานควรเตรียมการเสนอขอรับงบประมาณเร่งด่วน
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	๑. ควรเพิ่มข้อมูลทุกแหล่งเพื่อพิจารณาในการบริหารจัดการน้ำต้นทุนและการจัดสรร ๒. ขอให้หน่วยที่เกี่ยวข้องแปลงข้อมูลเชิงตัวเลข หรือข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์ ให้เข้าใจง่าย ๓. พัฒนาคลอสง่น้ำให้ได้มาตรฐาน ๔. ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งน้ำผิวดินสาธารณะและแหล่งน้ำผิวดินในครอบครองของเอกชน แหล่งน้ำใต้ดิน อาคารชลศาสตร์ เครื่องจักรเครื่องมือที่สามารถจำแนกได้ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล ๕. ควรปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เช่น สภาพอุทกวิทยาพื้นที่เสี่ยงแล้ง ระบบประปา เป็นต้น ๖. ควรเพิ่มข้อมูลผังน้ำ ๗. ควรเพิ่มข้อมูลการใช้น้ำแต่ละประเภท ทั้งปริมาณการใช้วิธีการใช้น้ำ อัตราเฉลี่ยการใช้น้ำ และความเป็นไปได้ของการใช้น้ำ ๘. ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำต้นทุน และคุณภาพน้ำระหว่างประเทศ ๙. ควรพัฒนา application เพื่อเผยแพร่ให้ภาคส่วนต่างๆ เข้าถึงได้ง่าย ๑๐. ควรพัฒนาหลักเกณฑ์ แนวทาง แบบฟอร์ม ตลอดจนช่องทางหรือระบบระบบในการอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินงาน ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ๑๑. ควรทำเล่มสรุปผลการดำเนินงานตามแผนฯ ทุกปี โดยกำหนดสาระสำคัญให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๑. ให้ความรู้ด้านการข่าวสารให้ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ๒. ควรเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยมีการใช้ภาษาท้องถิ่นที่สื่อสารได้ง่าย ๓. ควรมีผังขั้นตอนและกลไกการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน หน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ ๔. ควรมีช่องทางการเข้าถึงข้อมูล ในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดตั้งกลุ่มไลน์เฉพาะเหตุการณ์ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน เป็นต้น ๕. ควรมีช่องทางในการรับข้อมูล เช่น สภาพปัญหาต่างๆ

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	๑. ควรทบทวนการพิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนและการจัดสรรน้ำในทุกกิจกรรมของพื้นที่ในลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำใกล้เคียง ๒. รับฟังความเห็นจากกลุ่มผู้ใช้น้ำอย่างต่อเนื่อง ๓. ควรเพิ่มแนวทางและวิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลการใช้น้ำแต่ละประเภท ทั้งปริมาณการใช้น้ำ วิธีการใช้น้ำ อัตราความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนน้ำ และเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตการใช้น้ำ ๔. ควรเพิ่มข้อมูลลำดับความสำคัญการใช้น้ำในพื้นที่ และหลักเกณฑ์การวิเคราะห์
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง	๑. ยังไม่มีความชัดเจนในการ ลำเลียงน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนไปยังพื้นที่ที่เกิดภาวะแล้ง (ระบบท่อ ราง...รถบรรทุก..) ๒. ควรเพิ่มข้อมูลการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง โดยใช้ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงมาวิเคราะห์ ๓. ควรพัฒนาระบบหรือเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลพื้นฐานที่ชัดเจน ในการตรวจสอบปริมาณน้ำของแหล่งน้ำขนาดเล็ก เช่น แหล่งน้ำในความรับผิดชอบของ อปท. ๔. -ควรเพิ่มข้อมูล กลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	๑. รูปแบบการประสานและบูรณาการกับ แผน ปภ ต้องชัดเจน ในภารกิจและหน้าที่ ในลุ่มน้ำ ๒. ควรมีแนวทางที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชน ๑ ตำบล ๑ เครือข่าย เพื่อเป็นศูนย์ในการประสานงาน หรือ ให้มีการเชื่อมโยงกับ ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ทุกตำบล (เป็นองค์เครือข่ายของพัฒนาชุมชน (พช.)) และ ศอ.บต. ๓. ควรเพิ่มข้อมูลกลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน ๔. ควรเสนอแนวทางการจัดทำแผนร่วมกันในการต้านภัยแล้งและภาวะโลกร้อน

๓.๒ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

การติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนข. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๔ โดยมีผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมและข้อเสนอแนะ ดังนี้

รูปที่ ๒ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตารางที่ ๕ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	การใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด - (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๙๓
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๗๔
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	๓.๘๘
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	๓.๘๔
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	๓.๘๔
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๙๔
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	๓.๗๔
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	๓.๘๘

รายการ	การใช้ประโยชน์ (๑)น้อยที่สุด - (๕)มากที่สุด
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	๓.๘๕

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม พบว่า การใช้ประโยชน์ในด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวน้ำท่วม การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม มีระดับคะแนนในการใช้ประโยชน์น้อย โดยมีคะแนน ๓.๗๔ ๓.๗๔ ๓.๘๔ ๓.๘๔ ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพต่อแผนป้องกันฯ ดังนี้

ตารางที่ ๖ ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๑. ควรกำหนด/ระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนในระดับพื้นที่ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้มีการชี้แจงหน้าที่และแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน ๒. ควรมีการจัดตั้งหน่วย/ศูนย์ประสานงาน/ศูนย์บริหารจัดการสถานการณ์น้ำในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งช่องทางการติดต่อต้องชัดเจน เช่น สายด่วนไลน์กลุ่มเว็บเพจ แอปพลิเคชัน ฯลฯ
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๑. งบประมาณการช่วยเหลือเยียวยาควรดำเนินการอย่างรวดเร็ว ๒. สร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการใช้งบประมาณในกรณีเกิดเหตุเร่งด่วนฉุกเฉินจำเป็น ๓. ควรกำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ในการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณและผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ๔. ควรจัดงบประมาณตามสถานการณ์ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม	๑. ควรสร้างการ รับรู้ข้อมูลการคาดการณ์ (ปริมาณน้ำฝน น้ำท่า) เกณฑ์เฝ้าระวัง ให้รับรู้และมีความเข้าใจ ๒. ควรกำหนดแนวทาง/คู่มือ/แบบฟอร์ม/แผนผัง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติของแผนในแต่ละขั้นตอน/ประเด็นอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเป็นรูปธรรม
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวน้ำท่วม	๑. หน้าที่ของศูนย์บริหารสถานการณ์ลุ่มน้ำในแผนฯยังไม่ชัดเจนว่าข้อมูลที่ส่งต่อให้ ศูนย์ปก .จังหวัด เพื่อเตรียม

รายการ	ข้อเสนอแนะ
	ความพร้อมให้การช่วยเหลือนั้น ยังไม่มีแนวปฏิบัติ แค ไหนอย่างไร ๒. ควรอัปเดต/เติมเต็มข้อมูลเพื่อบริหารความเสี่ยง เช่น จุดเฝ้าระวังน้ำท่วม ดินโคลนถล่ม กำหนดเกณฑ์การยกระดับภัยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน กระบวนการในการเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดภัย ที่ชัดเจนในระดับตำบล ๓. ควรเพิ่มแนวทางการบริหารจัดการมลน้ำตามสถานการณ์ต่าง ๆ ๔. ควรเพิ่มข้อมูลพื้นที่วิกฤต พื้นที่เปราะบาง ๕. ควรเพิ่มข้อมูลขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สามารถตัดสินใจได้เบื้องต้นหากเกิดสถานการณ์ เพื่อลดผลกระทบ ๖. ควรมีแนวทางในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับ กนช. ๗. ควรเพิ่มข้อมูลพื้นที่อพยพ การเตรียมการในพื้นที่อพยพ แนวทางในการซักซ้อม แผนการเผชิญเหตุ/แผนอพยพ และสามารถสื่อสารได้ถึงประชาชน
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	๑. ควรเพิ่มข้อมูลสถานีโทรมาตรในทุกขนาด และเสนอแนวทางการตั้งสถานีโทรมาตรให้ครอบคลุมพื้นที่เพื่อให้สามารถแจ้งเตือนล่วงหน้าได้ทุกพื้นที่ ทันเวลา ๒. ควรระบุช่องทางการแจ้งเตือนภัย ๓. ควรมีผังขั้นตอนของการเตือนภัยที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๔. ควรเพิ่มข้อมูลสถานีอุตุ-อุทก (สถานีหลัก สถานีรอง)
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๑. ควรกำหนดช่องทาง/ระบบ ในการติดตามสถานการณ์น้ำ และการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นข้อมูลเดียวกัน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและทั่วถึงในทุกพื้นที่ ๒. ควรพัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลที่เข้าใจได้ง่าย รวดเร็วและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เช่น ระบบ application dashboard

รายการ	ข้อเสนอแนะ
	๓. ควรให้ความสำคัญกระบวนการประชาสัมพันธ์/การมีส่วนร่วม ร่วมกับภาคประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ท้องถิ่น ท้องที่ และกลุ่มเครือข่ายต่างๆ เช่น องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายอาสาสมัครเตือนภัย ๔. ควรวัดความพึงพอใจของประชาชน/ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	๑. ควรเพิ่มแนวทางการบริหารจัดการการมวนน้ำและอาคารตามสถานการณ์ต่างๆ ๒. ควรเพิ่มข้อมูลผลกระทบจากปริมาณน้ำที่เกิน และจากการบริหารจัดการการมวนน้ำตามสถานการณ์ต่างๆ ๓. ควรเพิ่มข้อมูลผลกระทบและแนวทางการจัดการจากอิทธิพลของน้ำทะเลหนุน ๔. ควรเพิ่มแนวทางการบริหารจัดการในพื้นที่น้ำขังเป็นเวลานาน ๕. ควรเพิ่มแนวทางการนำมวนน้ำในช่วงน้ำหลากไปเก็บในพื้นที่ลุ่มต่ำ ๖. ทั้งนี้ ข้อมูลการวิเคราะห์ต่างๆ เห็นควรให้อ้างอิงจากผังน้ำ
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	๑. ยังขาดข้อมูลการสูบล้างและ เก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง ๒. ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งน้ำในพื้นที่ ทั้งแหล่งน้ำสาธารณะและแหล่งน้ำในพื้นที่เอกชน และแนวทางการจัดการน้ำและกักเก็บน้ำ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ๓. ควรเพิ่มแนวทางการนำน้ำที่ขังในพื้นที่ลุ่มต่ำ ไปใช้ประโยชน์ ๔. ควรเพิ่มแนวทางการบริหารจัดการสูบล้าง เช่น จังหวัดภูเก็ต
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	๑. ควรเพิ่มข้อมูล กลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน

๓.๓ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ผู้ตอบแบบสำรวจมีความคาดหวังและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ดังนี้

๑. งบประมาณมาช้า
๒. เพิ่มงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ
๓. ให้ความรู้ในการใช้น้ำ
๔. การนำแผนปฏิบัติการมาใช้จริง
๕. ควรจัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่
๖. ควรมีการสำรวจหาสาเหตุการเกิดสถานการณ์และแนวทางการแก้ไขอย่างแท้จริง
๗. รวดเร็ว ชัดเจน และปฏิบัติได้
๘. มีการจัดการเตรียมความพร้อมและช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทั่วถึงในทุกสถานการณ์น้ำท่วม
๙. จัดเตรียมงบประมาณให้เพียงพอ
๑๐. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการฯ อย่างเต็มที่
๑๑. แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเป็นแผนเพื่อการเตรียมรับสถานการณ์ที่มีหน่วยงานมีการบูรณาการแนวทางในการปฏิบัติที่มีความสอดคล้องกับบริบทของกลุ่มน้ำ
๑๒. การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและป้องกันภาวะน้ำท่วมจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านน้ำได้อย่างยั่งยืน
๑๓. สามารถนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้
๑๔. คาดว่าจะมีการทบทวนและปรับปรุงทุกปี
๑๕. คาดหวังว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ดียิ่งขึ้น
๑๖. เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธภัย และภาวะน้ำแล้งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดความเสียหายให้กับประชาชน
๑๗. มีพื้นที่เก็บน้ำเพิ่มมากขึ้นในฤดูฝน และมีน้ำใช้พอเพียงช่วงฤดูแล้ง
๑๘. สามารถดำเนินการตามแผน และผ่านสภาวะภัยแล้ง และอุทกภัยไปได้
๑๙. เน้นการทำงานเชิงรุกในระดับพื้นที่
๒๐. อยากให้แก้ปัญหาระยะยาวให้มากกว่านี้
๒๑. แผนสามารถนำมาใช้ปฏิบัติการได้จริง
๒๒. พื้นที่เกาะ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งแตกต่างจากพื้นที่ปกติ
๒๓. การใช้ประโยชน์จากแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
๒๔. แบบสอบถามดังกล่าวน่าจะมีการอธิบายคำนิยามของคำเฉพาะของคำว่าบริหารจัดการทางน้ำ
๒๕. ควรมีแผนการรองรับการใช้น้ำในช่วงหน้าแล้งที่ดีและเพียงพอในการใช้น้ำช่วงหน้าแล้งให้ดีกว่านี้

- ๒๖.งบประมาณในการช่วยเหลือเยียวยา
- ๒๗.แผนปฏิบัติการดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้งอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
๒๘. คาดหวังว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการรับมือหากเกิดภาวะดังกล่าวอยู่ในระดับที่ดีมาก
๒๙. ควรมีหน่วยงานหลักในการจัดการน้ำที่ชัดเจน ครอบคลุมและมีขีดความสามารถสูงสุด
๓๐. ขอให้มีความเห็นแนวทางในการบริหารจัดการที่หลากหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละหน่วยงานสภาพพื้นที่และหน่วยงานข้างเคียงที่มีศักยภาพในการให้ความสนับสนุนอย่างแท้จริง
๓๑. ควรจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องให้ทราบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการให้ถูกต้องชัดเจน
๓๒. ส่วนน้อยที่จะขาดแคลนน้ำ ทางหน่วยงานเทศบาลจะรับร้องทุกข์ในเรื่องนี้ ประชาชนส่วนใหญ่จะแจ้งมาทางหน่วยงาน
๓๓. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่านี้
๓๔. หาแหล่งน้ำ ขุดคลองระบายน้ำ
๓๕. แผนนำมาปฏิบัติใช้ได้จริง
๓๖. ปัญหาลดลง
๓๗. จัดการประชุม
๓๘. แผนปฏิบัติการดังกล่าว สามารถแก้ไขปัญหาน้ำแล้งน้ำท่วมได้ อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
๓๙. บุคลากรงานป้องกันโดยตรงมีน้อย
๔๐. เตรียมความพร้อมภาวะน้ำท่วมและภาวะน้ำแล้ง
๔๑. ทุกพื้นที่จะต้องเข้าถึงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร
๔๒. คาดหวังว่าจะได้รับงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง
๔๓. อยากให้มีแผนและแนวทางการปฏิบัติงานที่เข้าใจง่ายกว่านี้ และการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำแล้งและน้ำท่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔๔. การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขเกี่ยวกับภัยแล้งและภาวะน้ำท่วม ควรได้รับความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อที่จะสามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้งพื้นที่ในภาวะวิกฤตที่เร่งด่วน
๔๕. การแจ้งเตือนต้องเชิงรุกให้ถึงประชาชนทุกพื้นที่ และเน้นย้ำประชาชนพื้นที่เสี่ยงทุกช่องทางของหน่วยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด คือ อปท.
๔๖. สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
๔๗. รับการสนับสนุนทุกช่องทางในการช่วยเหลือ
๔๘. การบริหารจัดการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตกอย่างมีแบบแผน ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
๔๙. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันแก้ไขภาวะน้ำท่วม บูรณาการร่วมกันในการช่วยเหลือประชาชน
๕๐. อยากให้มีการเสวนาเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของแต่ละพื้นที่เพื่อมาวิเคราะห์และถอดบทเรียนจากผู้ที่อยู่ในพื้นที่จริง

๕๑. แต่ละฝ่ายต้องบูรณาการข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารน้ำด้วยกันเพื่อเป็นการสนับสนุนข้อมูลและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์และพร้อมทุกการรับมือกับทุกๆสภาวะไม่ว่าจะน้ำแล้งหรือน้ำท่วม
๕๒. อยากให้มีพนักงานน้ำ และ ให้น้ำใช้ในการอุปโภค บริโภคที่ทั่วถึง
๕๓. ควรจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากกว่านี้ เพื่อเข้ามาแก้ปัญหาสถานการณ์น้ำในปัจจุบัน
๕๔. คาดหวังว่า สามารถนำไปป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง-น้ำท่วม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่
๕๕. หน่วยงานระดับท้องถิ่นควรมีการควบคุมการใช้พื้นที่และผังเมืองให้ถูกต้องตามระเบียบ และควรมีระบบระบายน้ำที่สอดคล้องกับการเจริญของเมือง
๕๖. ควรให้ท้องถิ่น และองค์กรผู้ใช้น้ำ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง-น้ำท่วม
๕๗. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและน้ำท่วม สามารถใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้ประสบภัย
๕๘. คาดหวังว่าจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนจากปัญหา น้ำแล้ง/น้ำท่วม ได้เต็มศักยภาพที่สุด
๕๙. อยากให้หน่วยงานดำเนินงานเป็นหน่วยงานเดียวคือกระทรวงทรัพยากรน้ำ
๖๐. เจ้าภาพต้องวางแนวทางหลักในการทำงาน
๖๑. การแจ้งเหตุเฝ้าระวังให้รวดเร็วยิ่งขึ้น
๖๒. การได้รับการจัดสรรงบประมาณและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับกรมตามความจำเป็น/เร่งด่วนอย่างเหมาะสมตามแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำทุกภาวะทุกมิติ
๖๓. การจัดสรรงบประมาณด้วยความรวดเร็ว
๖๔. เมื่อเกิดเหตุควรจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว /แจ้งเตือนก่อนล่วงหน้าเพื่ออพยพคน สัตว์ สิ่งของ
๖๕. ให้ทุกพื้นที่เสี่ยงมีแผนการจัดการภัยพิบัติชุมชน
๖๖. งบประมาณในการช่วยเหลือควรครบทุกจุดที่ประสบภัย
๖๗. การเฝ้าระวังสถานการณ์ เป็นสิ่งสำคัญ
๖๘. ควรมีการบูรณาการการแก้ไขปัญหาด้านน้ำให้เป็นรูปธรรม
๖๙. การปฏิบัติตามแผนของแต่ละหน่วยงานยังไม่ค่อยจะสอดคล้องตามแผน เพราะอาจจะเกี่ยวกับการกิจหน่วยงานที่ไม่สอดคล้องกันทั้งในระดับกรมฯและระดับพื้นที่
๗๐. ต้องจัดทำข้อมูลให้มากยิ่งขึ้น
๗๑. งบประมาณน้อย

๔. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผล

สททช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ได้จัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. เห็นชอบ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งได้สร้างการรับรู้การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ในการนี้ เพื่อเป็นการติดตามการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ จึงได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อติดตามการนำไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะของการดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าว ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๑๒๙ ราย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ในด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง เป็นแผนเพื่อการเตรียมการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยสนับสนุนร่วมกันในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนในพื้นที่ภารกิจของหน่วยงานยังเป็นลักษณะรวมเขตรับผิดชอบตามจังหวัด ไม่เป็นแบบลุ่มน้ำ ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบด้านน้ำในระดับพื้นที่ให้มีความชัดเจน ทั้งในมิติของพื้นที่รับผิดชอบและภารกิจหน่วยงาน รวมทั้งให้มีผังกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จนถ่ายทอดไปสู่ระดับประชาชน ควรมีการระบุช่องทางการติดต่อหน่วยงานในระดับพื้นที่ทั้งช่วงปกติและวิกฤต เช่น สายด่วน โลกกลุ่ม

๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

ยังขาดความเข้าใจในเรื่องงบประมาณเพื่อแก้ไขภาวะน้ำท่วม น้ำแล้ง โดยจะเอาไปรวมกับแผนงานโครงการของหน่วยงานที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณด้านนี้โดยเฉพาะ เป็นการปฏิบัติงานตามบทบาทและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ในการเยียวยาควรจมองจากความเสียหายที่แท้จริง ควรเพิ่มข้อมูลสถิติการใช้งบประมาณที่ผ่านมา เช่น งบบำรุงรักษาอาคารชลศาสตร์ งบยับยั้งและป้องกัน(ปก.) งบประมาณในการบริหารจัดการน้ำ เป็นต้น เพื่อใช้ในการประเมินการวางแผนขอตั้งงบประมาณ ควรเพิ่มแหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและช่องทางการเข้าถึงข้อมูลในการขอรับจัดสรรงบประมาณ ทั้งงบประจำปี

งบประมาณฉุกเฉินเร่งด่วน และเงินนอกงบประมาณ ควรมีการวางแผนและประมาณการงบประมาณล่วงหน้า สำหรับการเตรียมการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ โดยเป็นงบที่ควรจัดสรรไว้ที่หน่วยงานกลาง ในแต่ละปี หน่วยงานควรเตรียมการเสนอขอรับงบประมาณเร่งด่วน

๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งน้ำทุกแหล่งเพื่อพิจารณาในการบริหารจัดการน้ำต้นทุนและการจัดสรร โดยขอให้หน่วยที่เกี่ยวข้องแปลงข้อมูลเชิงตัวเลข หรือข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์ ให้เข้าใจง่าย และพัฒนาคลอสงส่งน้ำให้ได้มาตรฐาน ข้อมูลแหล่งน้ำผิวดินสาธารณะและแหล่งน้ำผิวดินในครอบครองของเอกชน แหล่งน้ำใต้ดิน อาคารชลศาสตร์ เครื่องจักรเครื่องมือที่สามารถจำแนกได้ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เช่น สภาพอุทกวิทยา พื้นที่เสี่ยงแล้ง ระบบประปา เป็นต้น ควรเพิ่มข้อมูลผิวน้ำ ข้อมูลการใช้น้ำแต่ละประเภท ทั้งปริมาณการใช้ วิธีการใช้น้ำ อัตราเฉลี่ยการใช้น้ำ และความเป็นไปได้ของการใช้น้ำ ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำต้นทุน และคุณภาพน้ำระหว่างประเทศ ควรพัฒนา application เพื่อเผยแพร่ให้ภาคส่วนต่างๆ เข้าถึงได้ง่าย ควรพัฒนาหลักเกณฑ์ แนวทาง แบบฟอร์ม ตลอดจนช่องทางหรือระบบระบบในการอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินงาน ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน และควรทำเล่มสรุปผลการดำเนินงานตามแผนฯ ทุกปี โดยกำหนดสาระสำคัญให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

ให้ความรู้ด้านการข่าวสารให้ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยมีการใช้ภาษาท้องถิ่นที่สื่อสารได้ง่าย มีผังขั้นตอนและกลไกการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนหน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีช่องทางในการรับข้อมูลสภาพปัญหาและการเข้าถึงข้อมูล ในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดตั้งกลุ่มไลน์เฉพาะเหตุการณ์ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน เป็นต้น

๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่

ควรทบทวนการพิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนและการจัดสรรน้ำในทุกกิจกรรมของพื้นที่ในลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำใกล้เคียง โดยรับฟังความเห็นจากกลุ่มผู้ใช้น้ำอย่างต่อเนื่อง เพิ่มแนวทางและวิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลการใช้น้ำแต่ละประเภท ทั้งปริมาณการใช้ วิธีการใช้น้ำ อัตราความเป็นไปได้ในการเฉลี่ยน้ำ และเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตการใช้น้ำ และลำดับความสำคัญการใช้น้ำในพื้นที่ และหลักเกณฑ์การวิเคราะห์

๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง

ยังไม่มี ความชัดเจนในการ ลำเลียงน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนไปยังพื้นที่ที่เกิดภาวะแล้ง (ระบบท่อ ราง...รถบรรทุก...) ควรเพิ่มข้อมูลการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง โดยใช้ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงมาวิเคราะห์ พัฒนาระบบหรือเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลพื้นฐานที่ชัดเจน ในการตรวจสอบปริมาณน้ำของแหล่งน้ำขนาดเล็ก เช่น แหล่งน้ำในความรับผิดชอบของ อปท. ควรเพิ่มข้อมูล กลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน

๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจาก ภาวะน้ำแล้ง

รูปแบบการประสานและบูรณาการกับ แผน ปภ ต้องชัดเจน ในภารกิจและหน้าที่ ในลุ่มน้ำ มีแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชน ๑ ตำบล ๑ เครือข่าย เพื่อเป็นศูนย์ในการประสานงาน หรือ ให้มีการเชื่อมโยงกับ ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ทุกตำบล (เป็นองค์เครือข่ายของพัฒนาชุมชน (พช.)) และ ศอ.บต.ควรเพิ่มข้อมูลกลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงานร่วมกันของ หน่วยงานให้ชัดเจนควรเสนอแนวทางการจัดทำแผนร่วมกันในการต้านภัยแล้งและภาวะโลกร้อน..... (ดึงข้อเสนอแนะ จากตารางที่ ๔ และข้อ ๓.๓ ให้สอดคล้องกับ ๓ ด้าน ในข้อ ๔.๑).....

การดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การเพิ่ม ประสิทธิภาพแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่(ดึงข้อเสนอแนะ จากตารางที่ ๖ และข้อ ๓.๓ ให้สอดคล้องกับ ๓ ด้าน ในข้อ ๔.๑).....

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน

ควรกำหนด หน้าที่และแผนการดำเนินงานของหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ในระดับพื้นที่ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม มีการจัดตั้งหน่วย/ศูนย์ประสานงาน/ศูนย์บริหารจัดการ สถานการณ์น้ำในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งช่องทางการติดต่อต้องชัดเจน เช่น สายด่วน ไลน์กลุ่ม เว็บเพจ แอปพลิเคชัน ฯลฯ

๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

งบประมาณการช่วยเหลือเยียวยาควรดำเนินการอย่างรวดเร็ว สร้างการรับรู้เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ในการใช้งบประมาณ ในกรณีเกิดเหตุเร่งด่วนฉุกเฉินจำเป็น กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ในการ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณและผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และจัดงบประมาณตามสถานการณ์ที่ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ควรสร้างการ รับรู้ข้อมูลการคาดการณ์ (ปริมาณน้ำฝน น้ำท่า) เกณฑ์เฝ้าระวัง ให้รับรู้และมีความเข้าใจ กำหนดแนวทาง/คู่มือ/แบบฟอร์ม/แผนผัง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติของแผนในแต่ละ ขั้นตอน/ประเด็นอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเป็นรูปธรรม

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม

หน้าที่ของศูนย์บริหารสถานการณ์ลุ่มน้ำในแผนฯยังไม่ชัดเจนว่าข้อมูลที่ส่งต่อให้ ศูนย์ปภ . จังหวัด เพื่อเตรียมความพร้อมให้การช่วยเหลือนั้น ยังไม่มีแนวปฏิบัติ แคไหนอย่างไร ควรปรับปรุงข้อมูลเพื่อ บริหารความเสี่ยง เช่น พื้นที่วิกฤต พื้นที่เปราะบาง จุดเฝ้าระวังน้ำท่วม ดินโคลนถล่ม กำหนดเกณฑ์การ ยกระดับภัยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน กระบวนการในการเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดภัย ที่ชัดเจนในระดับตำบล เพิ่มแนวทางการบริหารจัดการมวลน้ำตามสถานการณ์ต่าง ๆ ขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ สามารถตัดสินใจได้เบื้องต้นหากเกิดสถานการณ์ เพื่อบริหารความเสี่ยง ลดผลกระทบ แนวทางในการ ดำเนินการสอดคล้องกับ กนช. มีข้อมูลพื้นที่อพยพ การเตรียมการในพื้นที่อพยพ แนวทางในการซักซ้อม แผนการเผชิญเหตุ/แผนอพยพ และสามารถสื่อสารได้ถึงประชาชน

๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม

ควรเพิ่มข้อมูลสถานีโทรมาตรทุกขนาด สถานีอุตุ-อุทก (สถานีหลัก สถานีรอง) และเสนอแนวทางการตั้งสถานีโทรมาตรให้ครอบคลุมพื้นที่ เพื่อให้สามารถแจ้งเตือนล่วงหน้าได้ทุกพื้นที่ ทันเวลา ระบุช่องทางการแจ้งเตือนภัย มีผังขั้นตอนของการเตือนภัยที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

ควรกำหนดช่องทาง/ระบบ ในการติดตามสถานการณ์น้ำ และการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นข้อมูลเดียวกัน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และทั่วถึงในทุกพื้นที่ พัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลที่เข้าใจได้ง่าย รวดเร็วและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เช่น ระบบ application dashboard ให้ความสำคัญกระบวนการประชาสัมพันธ์/การมีส่วนร่วม ร่วมกับภาคประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ท้องถิ่น ท้องที่ และกลุ่มเครือข่ายต่างๆ เช่น องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายอาสาสมัครเตือนภัย ประเมินความพึงพอใจของประชาชน/ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ

๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด

ควรเพิ่มแนวทางการบริหารจัดการมวลน้ำและอาคารตามสถานการณ์ต่างๆ ผลกระทบจากปริมาณน้ำที่เกินจากการบริหารจัดการมวลน้ำตามสถานการณ์ต่างๆ ผลกระทบและแนวทางบริหารจัดการจากอิทธิพลของน้ำทะเลหนุน แนวทางการบริหารจัดการในพื้นที่น้ำขังเป็นเวลานาน การนำมวลน้ำในช่วงน้ำหลากไปเก็บในพื้นที่ลุ่มต่ำ ทั้งนี้ ข้อมูลการวิเคราะห์ต่างๆ เห็นควรให้อ้างอิงจากผังน้ำ

๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ยังขาดข้อมูลการสูบล้างและ เก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง ข้อมูลแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำเอกชน ในพื้นที่ และแนวทางการจัดการน้ำและกักเก็บน้ำ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ การนำน้ำที่ขังในพื้นที่ลุ่มต่ำไปใช้ประโยชน์และควรเพิ่มแนวทางการบริหารจัดการสูบล้าง เช่น จังหวัดภูเก็ต

๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ควรเพิ่มข้อมูล กลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

คำชี้แจง

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ ซึ่งการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จำนวน ๒๒ ลุ่มน้ำ ตาม QR code ด้านล่าง

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำได้จัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ จึงได้จัดทำแบบสอบถามฉบับนี้ขึ้น เพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๓ และ ๖๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑

ทั้งนี้ การตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นการประเมินการใช้ประโยชน์จากแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมฉบับดังกล่าว โดยมีสมมติฐานว่าหากเกิดสถานการณ์น้ำจะสามารถใช้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมฉบับนี้ เพื่อป้องกันและบรรเทาสถานการณ์น้ำที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด ในการนี้ผลจากแบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อหาแนวทางพิจารณาแก้ไขนำไปสู่การทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๒ ๖๓ และ ๖๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อไป

QR Code แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกัน
และแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. กลุ่มน้ำ ☐ (๒๒ กลุ่มน้ำ).....
๒. อายุ ☐ น้อยกว่า ๓๐ ปี ☐ ๓๐ - ๔๐ ปี ☐ ๔๐ - ๕๐ ปี
☐ ๕๐ - ๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. ประสบการณ์การทำงานด้านทรัพยากรน้ำ ☐ น้อยกว่า ๕ ปี
☐ ๖ - ๑๐ ปี
☐ ๑๑ - ๑๕ ปี
☐ ๑๖ - ๒๐ ปี
☐ มากกว่า ๒๐ ปี
๔. กลุ่ม ☐ คณะกรรมการกลุ่มน้ำ
☐ หน่วยงานภาครัฐ
☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ องค์กรผู้ใช้น้ำ
☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ ๒ ชื่อหน่วยงาน (หากคุณเป็นหน่วยงานภาครัฐ)

ชื่อหน่วยงานระดับกรม.....
ชื่อหน่วยงานระดับพื้นที่.....

ตอนที่ ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ (หากคุณเป็นหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ท่านเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ หรือไม่
☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
☐ ไม่ทราบ

ตอนที่ ๔ ความเข้าใจ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ท่านมีความเข้าใจ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ระดับใด
☐ มากที่สุด (๑๐๐%)
☐ มาก (๗๕%)
☐ ปานกลาง (๕๐%)
☐ น้อย (๒๕%)
☐ น้อยมาก / ไม่เคยรับทราบ (หากตอบข้อนี้ ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๗)

ตอนที่ ๕ แบบสำรวจเพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ ว่าสามารถนำข้อมูลจากแผนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับใด โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาก

ระดับ ๓ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

โปรดเลือกระดับผลการประเมินจากการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน						
๑.๑ ข้อมูลโครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน						
๑.๒ ข้อมูลหน่วยงานรับผิดชอบครบถ้วนตรงตามภารกิจ						
๑.๓ ข้อมูลช่องทางติดต่อหน่วยงาน						
ข้อเสนอแนะ:						
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ						
๒.๑ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการป้องกัน						
๒.๒ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการช่วยเหลือ						
๒.๓ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการเยียวยา						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง							
๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานครบถ้วน (ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลอุตุ- อุตุนิยมวิทยา โครงการปัจจุบัน แผนงานโครงการในอนาคต สมดุลน้ำระดับพื้นที่ เป็นต้น)							
๓.๒ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาด แคลนน้ำ สอดคล้องกับความ เป็นจริง							
๓.๓ ข้อมูลปัญหา และสาเหตุ ของสภาวะน้ำแล้งในลุ่มน้ำ							
๓.๔ ข้อมูลเครื่องมือบริหาร จัดการน้ำ (คลองส่งน้ำ ท่อส่ง น้ำ อาคารทดน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น)							
ข้อเสนอแนะ:							
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ							
๔.๑ ช่องทางการติดตามข้อมูล สถานการณ์ (สถานการณ์ ปกติ)							
๔.๒ แนวทางการ ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ (เสี่ยงภัย/ขณะเกิดภัย)							
๔.๓ แนวทางการ ประชาสัมพันธ์การให้ความ ช่วยเหลือ (ขณะเกิดภัย)							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่							
๕.๑ ข้อมูลแนวทางการจัดทำ แผนจัดสรรน้ำ							
๕.๒ ข้อมูลแนวทางการ ติดตามการใช้น้ำตามแผนการ จัดการน้ำ							
๕.๓ ข้อมูลแนวทางการ ควบคุมการใช้น้ำ							
ข้อเสนอแนะ:							
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง							
๖.๑ ข้อมูลแหล่งน้ำในพื้นที่ เสี่ยง							
๖.๒ ข้อมูลแหล่งน้ำข้างเคียง พื้นที่เสี่ยง							
ข้อเสนอแนะ:							
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง							
๗.๑ ข้อมูล กลไก/ขั้นตอน การปฏิบัติงานร่วมกันของ หน่วยงานที่ชัดเจน							
๗.๒ ข้อมูลหน่วยงาน ให้ความช่วยเหลือตรงตาม ภารกิจ							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
ข้อเสนอแนะ:						
.....						
.....						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ แบบสำรวจเพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

โปรดเลือกระดับผลการประเมินจากการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกัน					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)	
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน						
๑.๑ ข้อมูลโครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน						
๑.๒ ข้อมูลหน่วยงานรับผิดชอบครบถ้วน ตรงตามภารกิจ						
๑.๓ ข้อมูลช่องทางติดต่อหน่วยงาน						
ข้อเสนอแนะ:						
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ						
๒.๑ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการป้องกัน						
๒.๒ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการช่วยเหลือ						
๒.๓ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการเยียวยา						
ข้อเสนอแนะ:						
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม						
๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานครบถ้วน (ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลอุตุ-อุทกวิทยา โครงการปัจจุบัน แผนงานโครงการในอนาคต เป็นต้น)						
๓.๒ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม สอดคล้องกับความเป็นจริง						
๓.๓ ข้อมูลปัญหา และสาเหตุ						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)	
๓.๔ ข้อมูลเครื่องมือบริหารจัดการน้ำ (อาคารชลประทาน ประตูระบายน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น)						
๓.๕ ข้อมูลฝังน้ำ						
ข้อเสนอแนะ:						
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม						
๔.๑ ข้อมูลเกณฑ์ระดับความรุนแรงของสถานการณ์						
๔.๒ ข้อมูลผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น แต่ละระดับความรุนแรง						
๔.๓ ข้อมูลจุดวิกฤต พื้นที่เปราะบาง						
๔.๔ ข้อมูลแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและขั้นตอนการดำเนินงาน (ขั้นตอนการรับมือกรณีปริมาณน้ำมากผิดปกติ)						
๔.๕ ข้อมูลหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (อำนาจหน้าที่ กระบวนการ วิธีการ)						
๔.๖ ข้อมูลหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงาน (อำนาจหน้าที่ กระบวนการ วิธีการ)						
๔.๗ ข้อมูลแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจ						
๔.๘ ข้อมูลพื้นที่อพยพและขั้นตอนการอพยพ						
๔.๙ ข้อมูลขั้นตอนและหลักเกณฑ์การชดเชยและเยียวยา						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม							
๕.๑ ข้อมูลสถานีเฝ้าระวัง							
๕.๒ เกณฑ์การเฝ้าระวัง/แจ้งเตือน							
๕.๓ กระบวนการแจ้งเตือน							
ข้อเสนอแนะ:							
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ							
๖.๑ ช่องทางการติดตามข้อมูลสถานการณ์ (สถานการณ์ปกติ)							
๖.๒ แนวทางการประชาสัมพันธ์สถานการณ์ (เสี่ยงภัย/ขณะเกิดภัย)							
๖.๓ แนวทางการประชาสัมพันธ์การให้ความช่วยเหลือ และการอพยพ (ขณะเกิดภัย)							
ข้อเสนอแนะ:							
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด							
๗.๑ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการน้ำ (ภาพรวมการบริหารจัดการทั้งระบบลุ่มน้ำ การผันน้ำเพื่อบรรเทาปัญหา)							
๗.๒ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ							
๗.๓ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการน้ำในแม่น้ำ (การจัดจราจรน้ำ)							
๗.๔ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำ							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป							
๘.๑ ข้อมูลแหล่งเก็บกักน้ำ							
๘.๒ ข้อมูลแนวทาง/ขั้นตอน การ กักเก็บน้ำ							
๘.๓ ข้อมูลแนวทาง/ขั้นตอน การ นำน้ำออกมาใช้							
ข้อเสนอแนะ:							
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม							
๙.๑ ข้อมูล กลไก/ขั้นตอนการ ปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานที่ ชัดเจน							
๙.๒ ข้อมูลหน่วยงานให้ความ ช่วยเหลือ ตรงตามภารกิจ							
ข้อเสนอแนะ:							

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๗ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

(หากตอบตอนที่ ๕-๖ แล้ว ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๙)

๑. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อบรรยากาศที่ใช้ในการดำเนินการภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการความคุมการใช้น้ำในพื้นที่เสี่ยงหรือเกิดภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

(หากตอบตอนที่ ๕-๖ แล้ว ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๙)

๑. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อบรรณภาพที่ใช้ในการดำเนินการภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบแนวป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนดในภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๘. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

๙. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ ๙ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม / ความคาดหวัง ภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ข้อเสนอแนะ / ความคาดหวัง

.....

.....

.....

.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายไพฑูรย์ เก่งการช่าง
นายไฉติต โอชวิซ

นายเลิศพันธ์ สุขยิธัญ
นายชัยวัฒน์ จันทวี
นายโอฬาร เวศอุไร
นายสถาพร รักชีพ

รองเลขาธิการ สทนช.
ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์น้ำ
รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ สทนช.
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
ผู้อำนวยการ สทนช. ภาค ๔
ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๒
รักษาราชการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๑

ผู้จัดทำ

สทนช. ภาค ๔

นายพงษ์ศักดิ์ หนูเนื้อทอง
นายปกรณ์ภัทร วงพระจันทร์
นางสาวศิริเนตร ศิริมุสิกะ

กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สทนช.

นายสถาพร รักชีพ
นายสิริวัชร บุญวิชัย
นายชัยพร เจริญฉิม
นางสาวเบญจพร วัฒนวินิน

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๔
วิศวกรชลประทานชำนาญการ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ

